

Tikkurilan, Koivukylän ja Korson suuralueiden metsäsuunnitelma

Selostuksen laatija	Sanna Ervasti, kaupunginmetsänhoitaja	3.2.2020
Selostuksen hyväksyi	Jyrki Vättö, kunnossapitopäällikkö	11.2.2020
Tiedoksi	Tekninen lautakunta	22.04.2020

SIJAINTI

Suunnitelma koskee Vantaan kaupungin omistamia metsäalueita Tikkurilan, Koivukylän ja Korson suuralueilla. Suunnitelma käsittää yhteensä 940 hehtaaria metsäisiä viheralueita. Laajempia yhtenäisiä metsäalueita ovat Simonkylän metsä, Ilolassa Epinkoskenpuiston ja Satupuiston metsäalue, Matarissa Kiertotähdenpuisto ja Tervahaudanmetsä sekä Matarinkosken pohjoispuolella Matarinpuisto, Päiväkummussa Päiväkummunrannan ja Tapionrannan metsäalueet ja Leppäkorvessa Metsolansuo. Myös Vierumäen ja Vallinojan alueilla on laajempia yhtenäisiä metsäalueita. Lisäksi suunnitelmaan kuuluu kymmeniä pienempiä, paikallisesti merkittäviä puisto- ja lähivirkistysmetsiä.

Suunnitelmakartoilta näkee aluerajaukset. Metsäalueet on rajattu metsikkökuvioiksi, jokaisella kuviolla on oma numero. Numeron perusteella metsikön tiedot löytyvät kuvioluettelosta. Metsäkuvioita on suunnitelmassa 1066 kpl eli metsäkuvion keskikoko on 0,9 hehtaaria.

Yleiskaavassa alueet ovat pääsääntöisesti VL- ja VR-alueita. Paikoin VL -alueilla on luopäällekkäismerkintäalueita (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue). Asemakaavoissa alueet ovat VL -ja VP-alueita. Suunnitelmaan ei sisälly luonnonsuojelualueet eikä rakennetut puistot. Myös yleiskaavaluonnoksen 2020 mukaiset luonnonsuojelualuevaraukset on jätetty metsäsuunnitelman ulkopuolelle.

Vantaan kaupungin edellinen metsäsuunnitelma on tehty vuosille 2008-2017. Vuonna 2017 päivitettiin Kiviston ja Hakunilan suuralueiden metsäsuunnitelma, vuonna 2018 Myyrmäen ja Aviapoliksen suuralueiden metsäsuunnitelma.

NYKYTILA

Kaupungin omistamia metsiä on hoidettu pitkään virkistysmetsinä ilman taloudellista tuottotavoitetta. Tämä näkyy puuston iässä ja puulajisuhteissa. Metsät ovat keskimäärin varttuneita ja isopuustoisia. Taimikoiden ja nuorten metsien osuus on noin 10 %. Metsät ovat usean puulajin sekametsiä, joissa on myös lahopuuta. Puulajeittain kuusen osuus on 35 %, koivun 29 %, männyn 24 % ja muiden puulajien (mm. haapa, lepät, vaahtera, pihlaja, raita) osuus on 12 %.

LUONTOARVOT JA MAISEMA

Suunnitelmassa on otettu huomioon alueella tehdyt lajistoinventoinnit ja maastossa havaitut arvokkaat elinympäristöt. Suunnitelma-alueella on mm. puroja ja niitä ympäröiviä lehtoja sekä kallioisia metsiä. Uhanalaista lahopuuta esiintyy monin paikoin suunnitelma-alueella. Lahottajalajistoa on huomioitu lahopuuta säilyttämällä ja lahopuun määrän lisäämisellä.

SUUNNITELMAN TAVOITTEET

Suunnitelma koskee metsäalueiden hoitoa seuraavan 10-vuoden aikana. Suunnitelma noudattaa Vantaan metsänhoidon periaatteita 2017-2030: luonnon monimuotoisuus huomioidaan laajasti ja metsänhoitoa tehdään virkistyskäytön näkökulmasta. Kaupungin metsillä ei ole taloudellisia tuottotavoitteita.

Suunnitelmassa kuvataan metsäalueiden nykytila: kasvupaikka, puuston määrä, ikäluokka, eri puulajit, erityiset luontoarvot ja muut erityispiirteet. Suunnitelmassa esitetään tarvittavia hoitotoimenpiteitä, jotta metsät kehittyisivät virkistyskäytön ja maiseman kannalta toivottuun suuntaan. Metsänhoidossa aikajänne on pitkä, tehtävällä toimenpiteellä vaikutetaan puuston kehitykseen ja ominaisuuksiin kymmenien vuosien päähän. Arvokkaiden luontokohteiden ja luonnon monimuotoisuuden säilyminen turvataan toimenpiteiden hyvällä suunnittelulla ja ohjeistuksella.

ESITETYT HAKKUUT JA HOITOTYÖT

Kymmenvuotiskaudella metsänhoidollisia hakkuita on esitetty kaikkiaan 112 hehtaaria mikä on 12 % suunnitelman pinta-alasta. Kaikki esitetyt hakkuut ovat harvennus- tai poimintahakkuita eli metsän peitteisyys säilyy.

Harvennushakkuussa puustoa harvennetaan kauttaaltaan poistaen keskimäärin kolmannes puustosta. Tiheitä ryhmiä harventamalla hyväkuntoiset puut saavat kasvutilaa. Poimintahakkuun tavoite vaihtelee kohteen mukaan, usein kyseessä on huonokuntoisten tai heikentyvien puiden poistaminen. Metsänhoidossa pyritään aina kasvatuskelpoisen luontaisen taimiaineksen säästämiseen.

Muita hoitotöitä on esitetty noin 190 ha. Tästä taimikon/nuoren metsän harvennusta on noin 30 ha ja pienpuustonhoitoa 160 ha. Pienpuustonhoito tarkoittaa isomman puuston alla kasvavan lehtipuuvesakon ja muun nuoren tiheän puuston harventamista.

Toimenpiteet on kohdistettu tarpeen mukaan koko metsäkuviolle tai vain tiettyyn osaan kuten ulkoilureitin tai tontin reunametsään.

PROSESSI

Suunnitelman on tilannut kunnossapito -yksikkö. Metsäsuunnittelun ohjausryhmässä on jäseniä kaupungin eri yksiköistä (kunnossapito, ympäristökeskus, kaupunkisuunnittelu) sekä Suomen Luonnonsuojeluliiton edustajia. Ohjausryhmä kokoontui työn aikana kahdeksan kertaa, näistä kaksi oli maastokäyntejä.

VUOROVAIKUTUS

Maaliskuussa 2019 suunnittelun aloittamisesta tiedotettiin Vantaan kaupungin asukaslehdessä. Toukokuussa metsäsuunnittelun aloittamisesta kerrottiin Kuusikossa Kuusikkofest -tapahtuman yhteydessä. Syyskuussa järjestettiin asukkaille avoimia metsäkävelyjä, joissa kerrottiin kaupungin metsänhoidosta ja tutustuttiin maastossa esimerkkikohteeseen. Metsäkävelyt järjestettiin Simonkylässä ja Metsolansuolla.